

Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου στο Οικουμενικό Πατριαρχείο

[Πατριαρχεία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Με κάθε ιεροπρέπεια εορτάσθηκε σήμερα, 25 Μαρτίου 2021, στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, η μεγάλη εορτή του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου.

Της Θείας Λειτουργίας προεξήρχε ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, συμπαραστατούμενος από τους Σεβ. Αρχιερείς Γέροντα Χαλκηδόνος κ. Εμμανουήλ, Γέροντα Δέρκων κ. Απόστολο, Μυριοφύτου και Περιστάσεως κ. Ειρηναίο, Μύρων κ. Χρυσόστομο, Σασίμων κ. Γεννάδιο, Αρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου κ. Ανδρέα, Αδριανουπόλεως κ. Αμφιλόχιο και Σαράντα Εκκλησιών κ. Ανδρέα. Κατά τη διάρκειά της τελέστηκαν η εις Επίσκοπον χειροτονία του εψηφισμένου Μητροπολίτου Προύσης κ. Ιωακείμ και η εις Πρεσβύτερον χειροτονία του νέου Αρχιγραμματέως Πανοσιολ. Ιερομονάχου κ. Γρηγορίου, στον οποίο, μετά την Απόλυση, ο Παναγιώτατος απένειμε το οφφίκιο

του Αρχιμανδρίτου της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας.

Εκκλησιάστηκαν Ιεράρχες του Οικουμενικού Θρόνου, ο Σεβ. Αρχιεπίσκοπος Αθηδώνος κ. Νεκτάριος, Επίτροπος του Παναγίου Τάφου στην Πόλη, ο Πρόξενος της Ελλάδος στην Πόλη κ. Σταύρος Χριστοδουλίδης, ο Γενικός Πρόξενος της Ουκρανίας στην Πόλη Εντιμ. κ. Oleksandr Gaman, άλλοι διπλωμάτες, κληρικοί, Μοναχοί, Άρχοντες της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, και πλήθος πιστών από την Πόλη, και το εξωτερικό.

Πριν από την χειροτονία του εψηφισμένου Μητροπολίτου Προύσης, ο Οικουμενικός Πατριάρχης, απηύθυνε προς αυτόν, αλλά και προς τον Πανοσιολ. κ. Γρηγόριο, πατρικούς λόγους οικοδομής και νουθεσιών για τη νέα αποστολή διακονίας που τους ανέθεσε η Μητέρα Εκκλησία.

“Η καθ’ ημάς Αγία του Χριστού Μεγάλη Εκκλησία, μετά την «καθάπερ φερομένης βιαίας πνοής» έκρηξιν του Αγίου Πνεύματος, το οποίον σε εξέλεξε παμφηφεί Μητροπολίτην της Αγιωτάτης Μητροπόλεως Προύσης, εορτάζει σήμερον διπλήν εορτήν: αφ’ ενός μεν τον Ευαγγελισμόν της Υπεραγίας Θεοτόκου, όστις αποτελεί την αρχήν των εορτών, εφ’ όσον η σωτηρία του ανθρώπου άρχεται από της σαρκώσεως του Κυρίου. «Αρχή των θείων εορτών τε και πανηγύρεων η του Ευαγγελίου αγγελία προς την παρθένον και μητέρα του Λόγου της του αγγέλου φωνής», γράφει χαρακτηριστικώς ο Μιχαήλ Ψελλός και συμπληροί ο Άγιος Ανδρέας Κρήτης διερμηνεύων: το ότι ο Θεός προσέλαβε «το ημέτερον φύραμα» συνιστά την αιτίαν «της ημετέρας χαράς και ευφροσύνης» κατά την σημερινήν ημέραν· αφ’ ετέρου, εορτάζομεν «Πεντηκοστήν, και πνεύματος επιδημίαν και προθεσμίαν επαγγελίας και ελπίδος συμπλήρωσιν» . Μετέχοντες οι τιμιώτατοι συλλειτουργούντες ημίν άγιοι

Αρχιερείς, οι λοιποί αδελφοί Ιεράρχαι, ο κλήρος και ο ευσεβής λαός εις την αρχιερατικήν σου χειροτονίαν, συνεορτάζομεν την κάθοδον του Παναγίου Πνεύματος και τιμώμεν «την μεθέορτον και τελευταίαν εορτήν», όπως και πάλιν μετ' εμφάσεως δηλοί η σοφία του υμνογράφου. Πανηγυρίζομεν, λοιπόν, σήμερον από κοινού Ευαγγελισμόν και Πεντηκοστήν, την πρώτην και την τελευταίαν εορτήν, υμνολογούντες εδώ, εις το σεπτόν της Ορθοδοξίας Κέντρον, από κοινού, τα ανερμήνευτα της Συλλήψεως και τα παράδοξα της Πεντηκοστής. Δόξα τω Πατρί και τω Υιώ και τω Αγίω Πνεύματι!".

Στη συνέχεια της ομιλίας του ο Παναγιώτατος επεσήμανε:

“Ηλεήθης, Θεοφιλέστατε αδελφέ και τέκνον εν Κυρίω, να εκλεγής εις μίαν ιστορικήν Μητρόπολιν, η έδρα της οποίας ιδρύθη υπό του βασιλέως της Βιθυνίας Προυσίου εις τας υπωρείας του Ολύμπου της Μυσίας. Η θεόσωστος επαρχία σου ήκμασε μετά την διάδοσιν του Χριστιανισμού, έδρασαν δε εν αυτή σημαντικάί θεολογικάί μορφαί προκατόχων σου επισκόπων, ως αυτάί του Αγίου Πατρικίου και του Αγίου Τιμοθέου, και ανεπτύχθη αξιόλογος μοναστική παρουσία εις τας μονάς της επαρχίας σου, κυρίως εις τας παρυφάς του Ολύμπου. Κατά την βυζαντινήν περίοδον η Προύσα αναφέρεται εις τον «Συνέκδημον του Ιεροκλέους» (6ος αιών) ενάτη μεταξύ των δεκαέξ πόλεων της Επαρχίας της Πρώτης Ποντικής. Ένια των χωρίων της περιπόστου Μητροπόλεώς σου: το Δεμιρδέσι (Demirtaş), το Παλλαδάρι (Gündoğdu), ο Πλατύαινος (Yüneseli), το Κελεσέν (Ismetiye), τα Μουδανιά (Mudanya), το Σουσουρλούκ (Kale Mh.), η Συγή (Kumyaka), η Τρίγλια (Zeytinbağı), οι Ελεγοί (Kırşunlu) και η Μεσαίπολη (Aydınrihar) αποτελούν τους πολυτίμους λίθους, τους κοσμούντας το αρχιερατικόν στέμμα του εκάστοτε Μητροπολίτου Προύσης. Σήμερον, βεβαίως, ομού μετά του ολιγίστου ποιμνίου σου, σώζονται μόνον δύο ιστορικοί ναοί, ο των Παμμεγίστων Ταξιαρχών Συγής και ο της Παντοβασιλίσσης Τριγλίας, τους οποίους η θυσιαστική μέριμνα και η ποιμαντική φροντίς του αμέσου προκατόχου σου, Ιερωτάτου Αρχιεπισκόπου Αμερικής Ελπιδοφόρου, εκλεκτού και φιλτάτου αδελφού, εξησφάλισεν εις την Ιεράν Μητρόπολιν. Και εσύ καλείσαι σήμερον, ως ποιμενάρχης πλέον αυτής, να χωρήσης εις την αποκατάστασιν των εν λόγω ιερών ναών, διά να επανέλθουν και πάλιν εις το αρχαίον αυτών κάλλος, να καταστούν δηλαδή τόποι λατρείας και αγιασμού των πιστών.

Είναι γεγονός ότι εντός των διαμορφωθείσών εν τη συγχρόνῳ ιστορία συνθηκών, υπάρχει ως δύναμις ζωής η Θεία Λειτουργία, υπάρχει η Μεγάλη Εβδομάς μετά των πολλών μικρασιατικών παραδόσεων,

υπάρχουν οι Άγιοι και ο Χριστός, οι οποίοι οδηγούν όλον τον πιστόν λαόν διά του πάθους εις το γεγονός της Αναστάσεως. Η Εκκλησία διά της Θείας Λειτουργίας συνεχώς μας υπομιμνήσκει την αιωνιότητα, η Αγία Γραφή, όλη, διαπνέεται επίσης υπό του πνεύματος της αιωνιότητος, έκαστος δε Αρχιερέύς προσφέρει το σώμα και το αίμα του Χριστού “εις άφεσιν αμαρτιών και εις ζωήν αιώνιον”. Αγιασμός των πιστών, κατ’ ουσίαν, σημαίνει είσοδον εις την αιώνιον Βασιλείαν του Θεού. Διό, οι δύο ιεροί ναοί της επαρχίας σου, αλλά και η Θεία Λειτουργία, η τελουμένη πλέον εν αυτή καθ’ έκαστον Σάββατον, συνιστούν την απαρχήν της πνευματικής ανακαινίσεως της θεοσώστου Μητροπόλεώς σου και της μύσεως των πιστών εις το μυστήριο της Εκκλησίας, δηλαδή εις την αιωνιότητα, εις την μέλλουσαν πόλιν, εις την οποίαν οι χριστιανοί προσδοκούν να κατοικήσουν αιωνίως.

Αναλαμβάνεις την εν Προύση Εκκλησίαν εν ημέραις, μικράς μεν πλην σταθιράς, αναγεννήσεως και ανασυγκροτήσεως αυτής, χάρις εις το στοργικόν ενδιαφέρον του Οικουμενικού Πατριαρχείου διά τους εκεί Ορθοδόξους, όχι μόνον τους Έλληνες, αλλά και εκείνους άλλης εθνικής προελεύσεως και διαφορετικών πολιτισμικών καταβολών. Επιτυχία της αρχιερατικής σου πορείας θα είναι το να επαυξήσης την αγιαστικήν δύναμιν της Θείας Λειτουργίας και των λοιπών Μυστηρίων της Εκκλησίας μας. Επιτυχία διά σε θα είναι το να καταστή η αρχιερωσύνη σου, όχι απλώς μία κοσμική προαγωγή και μία αφορμή κτήσεως δυνάμεως και δόξης, αλλά μέσον μεταβάσεως εις την αιωνιότητα και τρόπος διά να κατακτήσης δι’ αυτής όχι τα πρόσκαιρα και φθαρτά, αλλά τα αιώνια και άφθαρτα, τα οποία καλείσαι να προσφέρης εις τον λαόν του Θεού διά την σωτηρίαν αυτού.

Η Μήτηρ Εκκλησία, τη εισηγήσει και προβολή της ημών Μετριότητος, σε εξέλεξε Μητροπολίτην εις επιβράβευσιν των κόπων σου, της εργατικότητός σου, της αφοσιώσεώς σου εις τε τον Πατριάρχη και εις τα ιερά συμφέροντα του σεπτού Κέντρου, αλλά και της ευλογημένης, ταπεινής και αθορύβου διακονίας σου εις πολλές θέσεις της Πατριαρχικής Αυλής κατά τα δέκα και εννέα έτη της παραμονής σου ενθάδε, κυρίως δε εις την νευραλγικήν θέσιν του Αρχιγραμματέως. Είναι κοινώς αποδεκτόν ότι διηκόνησες μετά προθυμίας, πιστότητος, εργατικότητος και αποδοτικό-τητος εις την κλήσιν σου ως Αρχιγραμματέως της Αγίας και Ιεράς Συνόδου, θέσεις, ήτις απαιτεί μόρφωσιν, συνέπειαν, μνήμην, κόπον και αφοσίωσιν. Απέδειξες διά της εργασίας σου και της καλής και ευγενεστάτης συμπεριφοράς σου ότι διαθέτεις όλα αυτά τα τάλαντα, διό και εκέρδισες την εμπιστοσύνην του Πατριάρχου σου και την εκτίμησιν των εκάστοτε μελών του ιερού

Βουλευτηρίου της ημετέρας Εκκλησίας.

Προτρεπόμεθά σε πατρικώς όπως παραμείνης συνετός και ευγενής. Να συνεχίσης μετά της αυτής προθυμίας και διαθέσεως να διακονής τους αδελφούς σου, να προσφέρης και να σπεύδης προς ανάπαυσιν του πλησίον σου· να γίνεσαι συνεχώς χρήσιμος και να παρέχης χαράν, ως άχρι της σήμερον μετά φρονήματος ταπεινού έπραττες, ων πάντοτε εν εγρηγόρσει και ετοιμότητι, διά την εξυπηρέτησιν των Ιεραρχών ημών και των κληρικών της Πατριαρχικής Αυλής.

Ακολούθως ο Πατριάρχης απευθύνθηκε στον διάδοχο του Θεοφιλ. κ. Ιωακείμ στην Αρχιγραμματεία της Αγίας και Ιεράς Συνόδου, Πανοσιολ. κ. Γρηγόριο.

“Συ, κατά πνεύμα υιέ Γρηγόριε, κατά φυσικήν διαδοχήν καλείσαι να διακονήσης το Ιερόν Βουλευτήριο της Εκκλησίας, ως ο νέος Αρχιγραμματεύς αυτού. Ο Πατριάρχης και η Εκκλησία σε καλούν από της σήμερον να αφιερώσης όλας σου τας δυνάμεις εις την νέαν αυτήν διακονίαν και να εργασθής θυσιαστικώς και ανιδιοτελώς. Αγάπησε την εργασίαν και μη μένης στάσιμος. Ο πιστός, εξ άλλου, ο κάθε πιστός, είναι πάντοτε εν κινήσει, και πάντα τολμά, ακόμη και αν υπάρχη το ενδεχόμενον του λάθους. Να γνωρίζης ότι ο άνθρωπος ο θεωρών ότι δεν σφάλλει και δεν αποτυγχάνει, δεν ευρίσκει θέσιν εις την Ορθόδοξον Εκκλησίαν. Και τούτο, διότι συμβιβάζεται, ασχολούμενος μόνον μεθ’ όσων είναι βέβαια, εύκολα και δεδοκιμασμένα. Η Εκκλησία μας είναι ο χώρος των τολμώντων διά το καινόν, το εύμορφον, το επαναστατικόν, δι’ αυτό το οποίον τελικώς οδηγεί εις την χαράν της εκπλήξεως και εις την έκπληξιν του θαύματος. Πρόσεχε, λοιπόν, μήπως, κατά τον καιρόν της διακονίας σου εις τα ιερά Σέκρετα, ευρεθής αργός, αδρανής και ανέραστος, δίχως πάθος και όρεξιν προς τας πολλές υποχρεώσεις του Συνοδικού Γραφείου. Να προχωρής και να εργάζεσαι ημέραν καθ’ ημέραν μετά δέους και υπομονής, εντός του κλίματος της θείας στοργής, διά να αντιληφθής, όχι αμυνόμενος ούτε επιτιθέμενος, αλλά προσφέρων εαυτόν, ότι τελικώς η δημιουργία και ο καρπός της διακονίας σου θα καταστούν ζωογόνοι διά την Μεγάλην Εκκλησίαν, μόνον όταν συνοδεύωνται υπό της θυσιαστικής αγάπης προς τον Θεόν και τον πλησίον.

Ο Θεός σε εκόσμησε με πολλά χαρίσματα. Πρωτίστως και κυρίως διακρίνεσαι διά το ανεπιτήδευτον αλλά και ζωηρόν και θεολογικώς κατωχυρωμένον ενδιαφέρον σου περί τα προνόμια και τα δίκαια της Μητρός Εκκλησίας. Αι σπουδαί σου εις την Νομικήν Σχολήν και η προσωπική σου μελέτη εις το Κανονικόν Δίκαιον, ως και η σπουδή της Ιεράς Επιστήμης, σε καθιστούν έμπειρον επί των ποικίλων ζητημάτων

νομικής, θεολογικής και κανονικής φύσεως, άτινα καθ' ημέραν καλούμεθα να αντιμετωπίσωμεν. Αλλά το σημαντικώτερον είναι ότι μετά τας σπουδάς σου, απεφάσισες να έλθης και να φοιτήσης εις την Σχολήν του Φαναρίου, εν τη οποία «τα θειότατα τελεσιουργούνται» και όπου «την πράξιν εύρες εις θεωρίας επίβασιν». Αναλώθητι διά την άρχουσαν και πάσχουσαν Εκκλησίαν μας, κατατιθέμενος εις την ιεράν κανδήλαν του Φαναρίου όχι μόνον τας γνώσεις σου και τα πτυχία σου, όχι μόνον τα πολλά σου χαρίσματα, αλλά την ζωήν σου ολόκληρον. Διότι το Φανάριον αίρει τον σταυρόν της ιστορίας αυτού και η θυσία αυτού δεν έχει επί ματαίω συντελεσθή”.

Αμέσως μετά, ο Θεοφιλ. εψηφισμένος Μητροπολίτης Προύσης κ. Ιωακείμ, εμφανώς συγκινημένος, απηύθυνε λόγο ευγνωμοσύνης και αφοσιώσεως προς τον Παναγιώτατο.

“Πόσα μυστήρια, θαυμαστά και εξαίσια, φανερώνει η «απαρχή και κεφαλή όλων των Δεσποτικών εορτών», κατά τον Όσιο Νικόδημο, η μεγάλη ημέρα του Ευαγγελισμού! Μα και όσα ζούμε κατ’ αυτάς εν τη Μητρί Εκκλησία, τα μεγάλην χαράν μηνύσαντα εις αυτήν, δεν είναι λαμπρά, ελπιδοφόρα και Αποκαλυπτικά; Μεταξύ άλλων, κατά τας παραμονάς της εορτής, ευηγγελίσατο ο άγιος Μ. Εκκλησιάρχης ότι: «Ο Παναγιώτατος και Σεβασμιώτατος ημών Αυθέντης και Δεσπότης, ο Οικουμενικός Πατριάρχης Κύριος Κύριος Βαρθολομαίος, και η περί την Αυτού Θειοτάτην Παναγιότητα Θεία και Ιερά των Σεβασμιωτάτων και Θεοπροβλήτων Μητροπολιτών ομήγυρις, εξελέξαντο την υμετέραν Θεοφιλίαν Μητροπολίτην της Αγιωτάτης Μητροπόλεως Προύσης». Ασθενής και ατελής κληρικός Σας εξονομάζεται προστάτης, Ποιμήν και Αρχιθύτης της κατά την Θεούπολιν Προύσαν Εκκλησίας! Καλείται να καταστή «φορέύς του Θεού, η ορατή παρουσία του αοράτου εν τω κόσμω, εν τω χριστωνύμω πληρώματι της πρωτευούσης της Βιθυνίας». Αποστέλλεται, Πατριαρχική και Συνοδική αποφάσει, ίνα φυλάξη «τον ακατάλυτον θησαυρόν της Χριστιανικής κοσμογονίας, τα μεταλεία του πλούτου της προγονικής σοφίας, τους ευγενείς αδάμαντας των υψηλών Χριστιανικών συναισθημάτων», ως έλεγεν κατά την τελετήν καθοσιώσεως των αποφοίτων Χαλκιτών Θεολόγων ο προ τεσσαράκοντα ετών αποχωρήσας εκ του ματαίου τούτου κόσμου μακαριστός Μητροπολίτης Σταυρουπόλεως κυρός Μάξιμος, Σχολάρχης της επί πεντηκονταετίαν όλην αδίκως σιωπώσης περιπύστου Ιεράς Θεολογικής

Σχολής.

Τον ομιλούντα κατακλύζει πλημμυρίς αισθημάτων δοξολογίας προς τον πανοικτίρμονα Κύριον, και βαθυτάτης αφοσιώσεως και ευγνωμοσύνης προς την Υμετέραν Σεπτήν Κορυφήν· τον άγοντα το τριακοστόν έτος της πεπνυμένης και ιστορικής Πατριαρχείας του, Οικουμενικόν Πατριάρχην Κύριόν μοι Κύριον ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΝ· τον πεπροικισμένον διά σπανίων ταλάντων και δαψιλώς ενδυναμούμενον υπό της ζώσης χάριτος του Παναγίου Πνεύματος ηγέτην, Όστις φιλομόχθως εργαζόμενος νυχθημερόν, επί τρεις δεκαετίας τώρα, οικοδομεί και ανακαινίζει, περιοδεύει την οικουμένην λειτουργών, κηρύσσων, ευλογών και αγιάζων· επικοινωνεί προς πάντα άνθρωπον μετά της αυτής προσοχής, και, διά της μειλιχίου μορφής Του και της χαρισματικής παρουσίας Του, αγγίζει τας ψυχάς πάντων, ανεξαιρέτως, των ανθρώπων, Χριστιανών και αλλοθρήσκων, πλουσίων και πτωχών, μικρών και μεγάλων· σκηνώνει εις τας καρδιάς όλων, όσοι Τον γνωρίζουν, οραματίζεται διά τους νέους, εμπνέει χρηστάς ελπίδας και αγωνίζεται διά να παραδώση ένα καλύτερον μέλλον εις τα πνευματικά του παιδιά, τους νέους κληρικούς Αυτού, ων την πρόοδον χαίρει στηρίζων και επαινών· Όστις νουθετεί, μακροθυμεί και συγχωρεί, καθώς πρεσβεύει την γνησίαν Ορθόδοξον πατρότητα, μακράν του εγωκεντρικού και παθολογικού Γεροντισμού”.

Στη συνέχεια ο Θεοφιλ. κ. Ιωακείμ σημείωσε:

“Η καρδιά μου, Παναγιώτατε, καμπτομένη υπό το βάρος της συναισθηματικής φορτίσεως αυτών των στιγμών, θέλει να “δραπετεύση”, να φτερουγίση, να πετάξη επάνω από τας κορυφάς του Μικρασιατικού Ολύμπου, του αγίου Όρους της Βιθυνίας, και την χαριτωμένως εφapλουμένην εις τας παρυφάς αυτού πόλιν της Προύσης, έδραν της ομωνύμου Εκκλησιαστικής Επαρχίας, διά να ψάλη Τρισάγιον υπέρ αναπαύσεως των ψυχών πάντων των απ’ αιώνων εκεί αναπαυομένων, ειρηνικώς κεκοιμημένων και μαρτυρικώς τελειωθέντων· πάντων των κλείσαντων τον θρόνον αυτής, εξαιρέτως δε των κτητόρων των περικαλλών ποτέ Ναών, Μονών και Αγιασμάτων αυτής εν Θεουπόλει, Μουδανιοίς, Σιγή, Ελεγμοίς και Τριγλία.

Και εκκινεί και πάλιν η ψυχή μου, επειγομένη να φθάση εις την Παναγίαν την Παντοβασίλισσαν της Ραφήνας, διά να γνωρίση τους απογόνους των κατοίκων των ως άνω ευλογημένων περιοχών, και να ψάλη Παράκλησιν εις την Χάριν της, ώστε η Δέσποινα τους Γένους ημών να κατευθύνη και ευλογία τα έργα των χειρών των, πρεσβεύουσα προς τον ουράνιον Θρόνον υπέρ καταπαύσεως της μάστιγας του κορωνοιού, η οποία συνέσφιγξε τον κόσμον όλον, μη επιτρέπουσα τας μετακινήσεις και την

προσωπικήν γνωριμίαν και επικοινωνίαν των ανθρώπων.

Αλλά κι' εκεί δεν στέκεται ο λογισμός μου. Λαχταρά να βρεθώ εις τον Ψηλορείτην, διά να προσλάβη προσευχητικώς και ευχαριστιακώς τους Αρχιερείς, τους Ηγουμένους, και όλον τον ευλαβή κλήρον και λαόν της αγιοτόκου και ηρωτόκου Κρήτης, η Ιεραρχία της οποίας εκπροσωπείται σήμερον υπό του φλογερού περί το Οικουμενικόν Πατριαρχείον Διδασκάλου μου εν τη Θεολογική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Σεβ. Μητροπολίτου Αρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου κ. Ανδρέου. Και εκείθεν, αφού σταθή διά να προσκυνήση εν τη λαξευμένη εις τους βράχους της ορεινής Ευρυτανίας ιστορική Μονή Προυσσού την εκ Βιθυνίας θαυματουργόν εφέστιον εικόνα της Παναγίας, ποθεί να ανηφορίση εις την Μακεδονίαν, διά να γνωρίση τους εν Σερβίοις Κοζάνης, εν Θεσσαλονίκη και εν Νέα Προποντίδι Χαλκιδικής Προυσαλήδες, ανθρώπους του κόπου και του μόχθου, η γνησία πίστη των οποίων μετέτρεψε τον πόνον του ξεριζωμού εις πείσμα επιβιώσεως, δημιουργίας και προκοπής με τον ιδρώτα του προσώπου των, ξαποσταίνων, τελικώς, εν τη Ιερά Μητροπόλει Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως, την στοργικήν μητέρα των προσφυγικών Δυτικών Συνοικιών της Συμβασιλευούσης, εξ ης ωδήγησε τα βήματά του ο ομιλών προ δεκαεννέα ετών, εφωδιασμένος διά της πατρικής αγάπης, των επιστηρικτικών ευχών και των νουθεσιών του εγνωσμένης αφοσιώσεως εις τον Πάνσεπτον Πατριαρχικόν Θρόνον Ποιμενάρχου αυτής, Σεβ. Μητροπολίτου κ. κ. Βαρνάβα, προς ον η υϊκή ευγνωμοσύνη μου είναι βαθυτάτη και αταλάντευτος.

Τελευταίος σταθμός της νοεράς αποδημίας της ψυχής μου, πριν ή επιστρέψω εις το ιερόν Κέντρον, προκειμένου να αντικρυστώ με τον δραστήριον Σύλλογον Προυσαίων είναι η πρωτεύουσα ποτέ του καπνεμπορίου, προσφυγομάνα Ανατολικοθρακιωτών και Ποντίων, πόλη της Καβάλας, όπου εγεννήθη και έζησε τα παιδικά του χρόνια ο μακαριστός πατέρας μου, μέχρι της άνωθεν επιβληθείσης μετακινήσεώς των περί τα τέλη της δεκαετίας του 1930 εις την ευρυτέραν περιοχήν του Πολυκάστρου Κιλκίς, ένθα ιδρύθησαν επτά μικρά χωρία, οι Νέες Καβάλες, με σκληράν προσωπικήν εργασίαν των εκεί εγκατασταθέντων καπνεργατών. Αναπαυμένη ας είναι η ψυχή του εν ουρανοίς! Αναπαυμένοι και ευτυχείς ας είναι και οι οικογενείς μου, η αναθρέψασα τα τρία τέκνα της εν παιδεία και νουθεσία μητέρα μου Σεβαστή, η αδελφή μου Χριστίνα, ο αδελφός μου Δημήτριος και όλοι οι συγγενείς μου".

Στο τέλος της Θείας Λειτουργίας, ο νεοχειροτονηθείς Μητροπολίτης, αφού έλαβε τη Αρχιερατική Μίτρα και την ράβδο από τα χέρια του Παναγιωτάτου, ανέβηκε στο Θρόνο και τέλεσε την απόλυση.

Αμέσως μετά, ο Παναγιώτατος χειροθέτησε στο οφφίκιο του Αρχιμανδρίτου της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας τον νεοχειροτονηθέντα πρεσβύτερο Πανοσιολ. κ. Γρηγόριο, νέο Αρχιγραμματέα της Αγίας και Ιεράς Συνόδου.

Στην ομιλία του ο νέος Αρχιγραμματεύς κ. Γρηγόριος επισήμανε:

“[...] όντως αισθάνομαι την επίθεση των Τιμίων χειρών Σας ως την συσσωμάτωσί μου στην προαιώνια και ατελεύτητη Ιερωσύνη και στα δικά μου βέβηλα χέρια η Παρακαταθήκη της Εκκλησίας είναι η Αποκάλυψη και η ευθύνη.

Αυτήν την Εκκλησία, χωρίς καν να γνωρίζω ποια είναι, αγάπησα από τις πρώτες στιγμές της ζωής μου επί γης, καθώς ενεσπάρην στην μήτρα της μακαριστής μητρός μου Χρυσής, της οποίας η καρδιά έτρεφε με Χριστό κάθε της συναναστροφή, πολλώ δε και μάλλον τα ίδια αυτής σπλάχνα. Έτσι για μένα Εκκλησία και Μητέρα είναι ένα και το αυτό. Είναι Μητέρα η Εκκλησία και ως Μητέρα Την αγάπησα και Την αγαπώ. Προστρέχω σε Εκείνην για να σωθώ, όχι για να Τη σώσω. Προστρέχω σε Εκείνην για αντιπελάργησι. Για να Την υπερασπίσω, να Της κρατήσω τα χέρια, να ακούσω την αλάνθαστη φωνή Της. Είναι Μητέρα η Εκκλησία. Και αν Την περιέγραφα με λέξεις, θα τις δανειζόμουν από τους Τόμους του Καισαρείας Καλλινίκου Δελικάνη. Αν Τη ζωγράφιζα, θα ήταν η θέα της Μεγάλης Εκκλησίας πίσω από την οποία δύει ο ήλιος, κατά τον πλούν στο τρισσό των υδάτων. Αν Την εξέφραζα με ήχους, θα ήταν το «Δόξα σοι, ο Θεός» ή η επανάληψη της φράσεως «άξιον και δίκαιον» κατά τη διάρκεια της Θείας Λειτουργίας, όπως ως ψίθυρος βγαίνει από τα δικά Σας χείλη, ω Πάτερ.

Και επειδή Ένας ο απάτωρ εκ Μητρός, γι’ αυτό και στη δική μου αναγέννησι η πατρική φιγούρα του κατά σάρκα πατρός μου πρεσβυτέρου Πολυκάρπου, από δωδεκαετίας και πλέον αντικαταστάθηκε από το Ιδικό Σας Σεπτό Πρόσωπο, Παναγιώτατε. Δεν με ενδιέφερε τίποτε περισσότερο για Εσάς, παρά να καλλιεργώ στην ψυχή μου το ότι για μένα και για τους αδελφούς μου είσθε ο κοινός μας γεννήτορας και ευεργέτης. Εκείνος που με ανέλαβε εις Χριστόν. Ο Παράκλητος, ο Καθοδηγητής, ο πατήρ. Κι αν ακόμη είχα πολλούς παιδαγωγούς εν Χριστώ, δεν είχα όμως πολλούς πατέρες. Διότι Εσείς με αναγεννήσατε και μιμητής Σας γυρεύω να γίνω

στην αγαθότητα.

Ο νούς μου, όταν μιλώ για τη Μητέρα Εκκλησία και τον Πατριάρχη μου, τρέχει πάντα με εγκαύχησι στον Σταυρό του Κυρίου. Διότι Κωνσταντινούπολις, Μεγάλη Εκκλησία, Φανάρι, χωρίς Σταυρό δεν λογίζονται. Εσταυρωμένες έννοιες για τη λογική του κόσμου που γυρεύει μια ατομική καλοπέραση. Εσταυρωμένες πάνω στο Θέλημα του Θεού. Ζωσμένες με το λέντιον της διακονίας του Θεανθρώπου. Έννοιες, όμως, αυθεντικά αναστάσιμες, αθάνατες, αιώνιες. Γι' αυτό καυχώμαι και θα καυχώμαι για πάντα πάνω στον Σταυρό του Χριστού και της Εκκλησίας Του. Σ' εκείνον τον Σταυρό σταυρώθηκε ο επίκτητος εαυτός μου και σταύρωσα το όνειρο της ζωής μου.

Αυτό το αιώνιο και το αθάνατο της Εκκλησίας, που ενέπνευσε τον Μέγα Κωνσταντίνο και έπηξε στα χώματα αυτά την εικόνα της αφθαρσίας, εννοώ την Μεγάλη του Χριστού Εκκλησία, με γοητεύει από την αρχή. Γι' αυτό και στις φουρτούνες και στους πειρασμούς της Εκκλησίας γνωρίζω και, βασιζόμενος στην αδιάκοπη εμπειρία των Πατέρων, δεν απελπίζομαι, δεν βλέπω πουθενά το αδιέξοδο. Η Εκκλησία δεν έχει αδιέξοδο. Είναι η αναίρεσι της Εξόδου των Πρωτοπλάστων και η Έξοδος του Θανάτου στην μέλλουσα ζωή”.

Στη συνέχεια της ομιλίας του, ο Πανοσιολογιώτατος κ. Γρηγόριος, ανέφερε:

“Πριν φύγω από την κατά κόσμον πατρίδα μου, ο μακαριστός Γέροντας Πολύκαρπος Μαντζάρογλου, ο συμμαρτυρήσας μοι, μου μίλησε για απόλυτη και αδιάκριτη υπακοή προς Εσάς καθώς και για ταπείνωση και ο χειροτονήσας με εις διάκονον, αδεία και προτροπή, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αλεξανδρουπόλεως κύριος Άνθιμος, μου έδωσε μερικές συμβουλές, κάτω από τις ίδιες με σήμερα ιερές στέγες, οι οποίες ηχούν στα αυτιά μου: «να αγαπήσης το πρόσωπο του Πατριάρχου, όχι ξερά τον θεσμό! Να μη κηρύξης ποτέ δίχως να αναφέρεις στον Κύριό μας Ιησού Χριστό! Να ζης και να χαίρεσαι τη ζωή της Εκκλησίας!» Γι' αυτό και προσπάθησα, όχι πάντοτε με επιτυχία, Παναγιώτατε, να σταυρώσω τη ζωή μου με την ευχή Σας. Να σταυρώσω το «εγώ» μου στο δικό Σας κέλευσμα. Να σταυρώσω τις φωνές που μου έλεγαν «κατάβηθι από του σταυρού» (Ματθ. κζ' 40), ακριβώς διότι «διά του Σταυρού, χαρά εν όλω τω κόσμω».

Παρατηρώντας βαθιά τη φύσι του Γραφείου της Συνόδου ένιωσα ότι Αρχιγραμματεύς εν Φαναρίω σημαίνει «όλως ιερωμένος Θεώ», σημαίνει φλέγομαι από την αγάπη των ιερών και των οσίων, σημαίνει «ο εμός έρωσ εσταύρωται». Δεν είναι, ευτυχώς, και δεν πόθησα να είναι απλώς

μια διεκπεραιωτική διαδικασία αλλά μια ζωντανή σχέση εκδαπανήσεως του εαυτού υπέρ της Εκκλησίας, πάντοτε εν τω προσώπω του Πατριάρχου μου.

Πορεία προς Γολγοθά η διακονία του εκάστοτε Αρχιεπισκόπου της Αγίας και Ιεράς Συνόδου και το κατενόησα αμέσως μόλις, με την ευχή Σας, ανέλαβα τα νέα μου καθήκοντα. Μία θέση ευθύνης, να διακονήσας αδιαπραγμάτευτα το δίκαιο, τις ιερές υποθέσεις της Εκκλησίας, τις ευθύνες του Θρόνου, την Αλήθεια, κινδυνεύοντας ανά πάσα στιγμή να μη γίνης αρεστός στον άνθρωπο, επιδιώκοντας μόνο να γίνεσαι αρεστός στον καλούντα σε Θεό και στο καθήκον. Στις πρώτες στιγμές, που ακολούθησαν τον αρχικό ενθουσιασμό, δείλιασα και την ψυχή μου κάλυψε το σκότος. Στη μοναξιά των στιγμών εκείνων, η γλυκιά μορφή της Ευαγγελιστρίας, του πλέον ιερού προσώπου της ιστορίας μας, που σταύρωσε τη δική Της αξιοπρέπεια πάνω στην άσπορη σύλληψη του Σωτήρα και της σωτηρίας του κόσμου, που σταυρώθηκε μαζί με το σπλάχνο Της, αποτέλεσε τον προσωπικό μου Ευαγγελισμό καθώς θυμήθηκα την αγγελική υπόσχεσι: “Πνεύμα άγιον επελεύσεται επί σε και δύνამις Υψίστου επισκιάσει σοι” (Λουκ. α΄35) και ανεφώνησα με ελπίδα μέσα μου: «Τελικά, με τις πρεσβείες Της, “πάντα ισχύω εν τω ενδυναμούντί με Χριστώ” (Φιλιπ. δ΄ 13). Θεού γαρ βουλομένου, ραδίως περαίνεται και τα παράδοξα. (α΄ Κανών Ευαγγελισμού)»

Και έχοντας μεγάλως, αλλά ποτέ αρκούντως, σταυρωθή στον αγώνα της εν Χριστώ ζωής, θέλω να Σας εκφράσω τη βαθειά, την απόλυτη ευγνωμοσύνη μου για αυτό που είμαι, για ο,τι είμαι, τη “συγγνώμη” μου για όσα δεν έγινα, και την ταπεινή παράκλησί μου να μη με αφήσετε ημιτελή στην καθοδήγησι.

Διά το προκείμενο στάδιο, μνημονεύω και παρακαλώ για τις ευχές των μακαρίων προκατόχων μου εις τα σταυροαναστάσιμα σέκρετα, από Γρηγορίου του Βυζαντίου έως και Πριγκηποννήσων Ιακώβου, ενώ εξαιτούμαι θερμώς να τύχω της επιεικείας και της διδαχής των εν ζωή από εκείνους: των εφησυχάζοντος Μητροπολίτου κυρίου Παύλου, του ειδήμονος του Αγίου Μύρου και του ανθρώπου του σπουδαστηρίου, Φιλαδελφείας κυρίου Μελίτωνος, του χαλκεντέρου και ακαταβλήτου, Αμερικής κυρίου Ελπιδοφόρου, του δυναμικού και οραματιστού, Σμύρνης κυρίου Βαρθολομαίου, του φιλέργου και αποτελεσματικού και Προύσης κυρίου Ιωακείμ, του οποίου η υπομονή και η μέριμνα προς την ελαχιστότητά μου ως Υπογραμματέα του αποτέλεσαν ανείπωτη ευεργεσία.

Ευγνωμονώ και υποβάλλω τον βαθύτατο σεβασμό μου προς τους Σεβασμιωτάτους Αρχιερείς της Αγίας και Ιεράς Συνόδου για την ομόφωνη αποδοχή της ευμενούς εισηγήσεώς Σας, Παναγιώτατε

Ευεργέτα μου, αλλά και προς όλους τους αγίους Αρχιερείς της Μητρός Εκκλησίας, στο πρόσωπο του Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνης κυρίου Εμμανουήλ, υπό τις πτέρυγες του οποίου η δική Σας πρόνοια με ωδήγησε, σε κρίσιμες και δύσκολες στιγμές, ώστε να αξιωθώ να συνδεθώ μαζί του με απόλυτο και άρρηκτο τρόπο.

Κατασπάζομαι με εγκαρδιότητα τους αδελφούς μου της Πατριαρχικής Αυλής, με επί κεφαλής τον Πανοσιολ. Μέγα Πρωτοσύγκελλο κύριο Θεόδωρο, καθώς από ετών τα πρόσωπά τους έχουν αντικαταστήσει στην κοινή μας, όχι απείραστη πάντοτε, καθημερινότητα τα κατά σάρκα και εξ αγχιστείας αδέλφια μου, Ελένη, Ζήση και Μαριάνθη.

Τους ευλογημένους Χριστιανούς, που αποτελούν το άμεσο ποίμνιό Σας, ευχαριστώ με όλη μου τη δύναμι της ψυχής, με κορυφή τον Εντιμολογιώτατο Άρχοντα Μέγα Χαρτοφύλακα κύριο Παντελεήμονα Βίγκα για τα όσα φανερά και κυρίως αφανή εργάζεται υπέρ της ελαχιστότητός μου.

Ευχαριστώ όλα τα πρόσωπα και όλα τα γεγονότα, τα οποία με ωδήγησαν σήμερα στα Άγια των Αγίων. Γνωρίζει ο Θεός τα καθ' έκαστα και αυτό είναι το μείζον".

Φωτογραφίες: Νίκος Μαγγίνας / Οικουμενικό Πατριαρχείο

